

FUTURE
FOOD

SLU 23 januari 2023

Hållbara matsystem minskar sårbarheten

Det senaste året har präglats av kris och krig, stigande priser på insatsvaror och mat, och oro för den globala livsmedelsförsörjningen. Även innan dess satte torkan 2018 och Corona-pandemin strålkastarljuset på livsmedelssystemets sårbarhet. Vi står också inför stora utmaningar att ställa om livsmedelssystemet till ett resiliellt och fossiloberoende system, som uppfyller miljömålen och tryggar ett levande landskap för både människor och biologisk mångfald. Men kanske är det rådande läget ett gyllene tillfälle att se över och ställa om både produktion och konsumtion?

En viktig uppgift för politiken är att ta ansvar för avvägningen mellan dagens relativt problemfria försörjningssituation och en tänkbar framtida betydligt mer problematisk försörjningssituation. Livsmedelssystemet behöver bli robust nog att tåla påfrestningar, men samtidigt fritt nog för att kunna utvecklas.

SLU har bred och djup kompetens inom de gröna näringarna och arbetar med frågor som rör hela livsmedelssystemet och angelägna ämnen som sårbarhet, resiliens, lönsamhet, livsmedelsberedskap, klimatanpassning och cirkulära lösningar. Med vår specifika kunskap om bevarande och hållbart nyttjande av naturresurser kan vi i samverkan med andra stödja och driva på den omställning som behövs för att uppnå de globala hållbarhetsmålen.

Rapporter

SLU Future Food har gett ut ett flertal rapporter om livsmedelsberedskap och framtidens matförsörjning baserat på forskning från SLU:s forskare:

Prisökningar på lantbrukets insatsvaror – utmaningar och åtgärder (2022)

Rapporten beskriver de utmaningar som uppstått för svenska lantbruksföretag vid den prisutveckling och de stora prissvängningar vi sett för viktiga insatsvaror i lantbruket det senaste året, och hur det påverkar företagens möjligheter att bli mer hållbara.

En analys av föreslagna politiska åtgärder visar att de ofta siktar in sig på att försöka förbättra lönsamheten för lantbruksföretagarna men att det saknas åtgärder för att lösa det finansieringsbehov som uppstått.

Jordbrukets klimatanpassning (2019)

En rapport som diskuterar den klimatanpassning som behövs för att växtodling och djurproduktion i det svenska jordbruket ska kunna producera livsmedel i tillräcklig mängd.

Fler publikationer om livsmedelsberedskap och klimatanpassning

- Livsmedelsproduktion ur ett beredskapsperspektiv (publ. 2018)
- Klimatanpassning av svensk animalieproduktion – säkrare tillgång på livsmedel under en kris (publ. 2021)
- Sveriges förändrade lantbruk: Lantbrukarnas egna röster om förändringar sedan 90-talet och strategier inför framtiden (publ. 2020)
- Djurens roll för livsmedelsförsörjningen i en föränderlig miljö (publ. 2020)
- Ersättningsfoder till nötkreatur vid grovfoderbrist (publ. 2019)
- Strategier i ekologisk produktion i Sverige för att öka resiliens mot extrem torka (publ. 2019)
- Äldre sorters spannmål och extremvädret 2018 – hur gick det? (publ. 2019)

Almedalen visar vägen

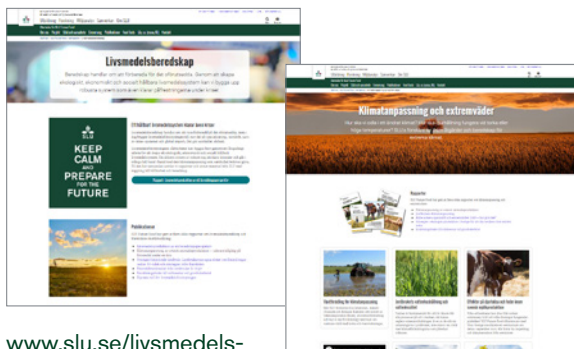
Beredskap har varit fokus för flera SLU-seminarier i Almedalen. Inspelningarna finns att se i efterhand på www.slu.se/almedalen.

- SLU i Almedalen 2022: Räcker maten? Räcker marken? Hur bygger vi en långsiktigt hållbar beredskap?
- SLU Future Food i Almedalen 2018: Käk för kris och krig – livsmedelsberedskap för en ny tid

Temasidor

På SLU Future Foods temasidor finns alla länkar till publikationer, poddar, filmer och annat material relaterat till livsmedelsberedskap, klimatanpassning och extremväder:

www.slu.se/livsmedelsberedskap

www.slu.se/klimatanpassning

Mistra Food Futures

Den samlade vetenskapliga evidensen är tydlig: vi behöver minska halten av växthusgaser i atmosfären för att hantera klimatfrågan och vi måste vidta åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden. Samhället behöver ställas om, transformeras till ett system som är hållbart. Produktionen och konsumtion av livsmedel utgör inga undantag. Tvärtom faktiskt: ett hållbart livsmedelssystem lyfts många gånger fram som en förutsättning för att klara omställningen av hela samhället.

Mistra Food Futures är ett forskningsprogram med fokus på ett hållbart och resilient livsmedelssystem. Programmet leds och samordnas av SLU i samarbete med forskningsinstitutet RISE och Stockholm Resilience Centre vid Stockholms universitet. Programmet finansieras av Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra).

Mistra Food Futures utvecklar strategier som ska leda till ett hållbart svenskt livsmedelssystem som levererar hälsosam mat. I en bred sammansättning av universitet, forskningsinstitut, myndigheter, företag och branschorganisationer tar programmet ett helhetsgrepp över livsmedelssystemets alla led.

Läs mer: www.mistrafoodfutures.se

Podden *Feeding your mind*, avsnitt 25: Ett gyllene tillfälle att ställa om

Vem funderar inte över framtiden och framtidens mat idag? När bränslepriserna, matpriserna och inflationen stiger till följd av global pandemi och krig i Ukraina. Är kriserna något som snabbar på eller bromsar den så nödvändiga omställningen mot hållbara livsmedelssystem?

Hör SLU-forskarna Helena Hansson, Riccardo Bommarco och Pernilla Tidåker om hur nuets momentum förvaltas.

I avsnitt 25 av podden *Feeding your mind* från SLU Future Food.

Fler poddavsnitt om livsmedelsberedskap och framtidens matförsörjning:

- Elsmart mat (avsnitt 28)
- Om innovation och utbildning som game changer för hållbara livsmedelssystem (avsnitt 21)
- Fyra vetenskapliga perspektiv på coronapandemin och framtidens mat (avsnitt 16)
- För mycket eller för lite vatten - hur klarar lantbruket det? (avsnitt 9)
- Livsmedelsberedskap i krig, kris eller extremväder (avsnitt 2)

Feeding your mind finns där poddar finns, och på www.slu.se/feedingyourmind

SLU Future Food

SLU Future Food är en framtidsplattform vid SLU som samordnar forskning och samverkan för att utveckla ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart livsmedelssystem. Uppdraget är en tvärvetenskaplig satsning från SLU för att möta morgondagens utmaningar och del av Sveriges arbete för att nå de globala målen för hållbar utveckling till 2030 och bortom det.

Science for policy

Samhällsutmaningarna blir mer och mer komplexa och det blir därför allt viktigare att de beslut som tas med avsikt att lösa dessa utmaningar tas på vetenskaplig grund. SLU Future Food bidrar till att SLU:s forskning inom området hållbara livsmedelssystem ska komma till nytta i beslutsprocesser på politisk nivå, vid myndigheter etc., genom att arbeta målinriktat med science for policy och kommunicera kunskap som är förankrad i forskning till beslutsfattare.

Urval av policy briefs

- Prisökningar på lantbrukets insatsvaror – åtgärder för högre lönsamhet. Policy brief från SLU Future Food, november 2022.
- Gensaxen – ett kraftfullt verktyg för att nå hållbara mål. Policy brief från SLU Future Food maj 2022.
- Styrmedel för hållbar matkonsumtion. Policy brief från SLU Future Food, mars 2021.
- Matsvinn – hur kan Sverige minska det? Policy brief från SLU Future Food, oktober 2019.
- Livsmedelsberedskap för en ny tid. Policy brief från SLU Future Food, juni 2018.

Alla policy briefs och rapporter från SLU Future Food finns på www.slu.se/futurefood.

Nyhetsbrev

Följ nyheter från SLU och aktuella frågor relaterade till ett hållbart livsmedelssystem genom nyhetsbrev från SLU Future Food.

✉ Läs nyhetsbrev med tema kris och beredskap: <https://tinyurl.com/3jh6jtwe>

🌐 Prenumerera på nyhetsbrev från SLU Future Food

Följ SLU Future Food

🌐 Webb: www.slu.se/futurefood

✉ Nyhetsbrevet *Food for thought*

🎧 Podden *Feeding your mind*

✉ Mail: futurefood@slu.se

🌐 LinkedIn: SLU Future Food

SLU-analyser av EU:s Från jord till bord-strategi

På uppdrag av SLU Future Food har forskare vid SLU analyserat EU:s Jord till bord-strategi utifrån sina olika perspektiv och expertområden. Analyserna finns nu publicerade som åtta olika delrapporter, där forskarna pekar på komplexa samband och målkonflikter. Analyserna täcker om råden som livsmedelssäkerhet, matsvinn, ekologisk produktion, konsumentperspektiv, akvakultur, företagande och matkulturella aspekter.

<https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/futurefood/publikationer/rapporter/jord-till-bord/>

Kontakt

Annsophie Wahlström
Programchef för SLU Future Food

annsofie.wahlstrom@slu.se
018-67 12 96 / 076-835 48 13

www.slu.se/futurefood

